DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA:

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS, manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Sabbati septimâ mensis Martii Anno Domini M. DCC. XLIV.

M. JOANNE BESSE, Dotariæ Hispaniarum Reginæ, dum viveret, Medico Primario, Doctore Medico, Præside.

An ubi Partus difficilis ac desperatus, tentanda, etiam in matre vivâ, Sectio uteri Cæsarea?

I.

CONCIPERE, Gestare, Parere tria sunt fœminæ à naturâ necessariò imposita. Conceptus facilis, Gestatio operosa, Partus dolorum & aleæ plenus. Inter multiplices Partuum species, unus præ cæteris crudeli apparatu formidandus Partus Cæsareus, à cæso Parturientis utero sic appellatus. (*a*) Vulgo definitur, Operatio illa quâ fœtui nullâ omninò arte per vulvam extrahendo, cæso matris utero, præbetur exitus. Antiquis olìm in matre vivâ, ut conjicere est, intentatus, audaci recentiorum debetur solertiæ. Nec ab ipsis etiam huic unanimi voce acclamatum est; laudibus eum alii, alii probris exceperunt. Nos verò utrorumque ritè pensitatis rationum momentis, litem juvat uno argumento componere.

Quidquid in desperatis morborum angustiis Medicina tentat, illud possibile sit & necessarium satis est. Hæc duo verè sunt circumscripti nostræ omnium audaciæ fines, quos ultrà vel citrà nequit rectum consistere. His olìm accuratè prævisis, priores Medici, nihil sibi arduum esse meritò confisi, ac iisdem auspicibus per scabrosas & nulli calcatas umquàm, sed permeabiles vias, ad ægrorum utilitatem virilitèr molientes, Chirurgiam opimâ illâ ditaverunt Operationum copiâ, quæ totiès morienti salutem, Operanti laudem, Artique nostræ nomen immortale conciliârunt. Sic primo aspectu immanem, ac eventu tantummodò confirmatam, evellendæ ani Fistulæ methodum docuerunt; sic calculum ex incisâ vesicâ extrahere aggressi sunt, idque felicissimo cum successu: sic tandèm illud omne, etsi inauditum, audactèr tentavêre quod fieri posse spondebat sedula rei naturæ inquisitio, & aliundè necessariò postulabant summæ morbi angustiæ; sic etiam nos, illorum authoritate ac exemplis freti, statuimus admittendam esse Sectionem uteri Cæsaream, etiamsi plurimorum obtrectationibus notatam, eo tantùm nomine quod sit reverà possibilis, & quandoquè necessaria: quodquidem utrumque ratione & experientiâ comprobandum.

(*a*) *Auspicatiùs* (inquit Plinius, Hist. Nat. L. 7. C. 9.) *enectâ parente gignuntur; sicut Scipio Africanus prior natus; primusque Cæsarum à cæso matris utero dictus.* Hæc ultima verba magnam inter Authores moverunt discordiam. Hæc alii de Scipione, alii de Julio Cæsare volunt esse intelligenda. Quidquid sit, cum ea quæstio parum ad Thesim nostram faciat, illorum me disputationi nolim immiscere.

I I.

TRIA funt in Partu Cæfareo incidenda : Mufculi Epigaftrici. Peritonæum, ac tandem ipfe Uterus ; adeoque fi quid illius poffibilitatem infirmaret, certè vel infignis in his-ce partibus fectionis amplitudo, vel hæmorrhagia neceffariò indè oriunda.

Verùm I°. quoad fectionem, ea eft longè brevior quàm poteft ex infpectu judicari. Sedulò enim annotandum mulieris parturientis abdomen gravidi uteri tumore in omnem fenfum ultrà modum dilatari, illudque erupto fœtu, fubitò fieri infinitè fe ipfo minus ; proindeque & dictam fectionem eâdem debere proportione decrefcere quâ ipfum decrevit abdomen : eamque, fi intrà operationem fex pollicum v. g. longitudinem obtinebat, poft extractum Cæfarem, revocatis mox in fe partibus fectis, vix futuram effe quatuor tranfverfos digitos longam. Numquid ergò infanabile aut inauditum quid abdominis tale vulnus ? Hæccine Celfus (*a*) & Ægineta (*b*) cum in reducendo captivo inteftino ampliandam volunt epigaftrii plagam ? Quod autem de Mufculis Epigaftricis afferimus, idem de Peritonæo intelligendum, idem de Utero : imò uterus, utpotè peculiari ac validiori virtute contractili donatus, citiùs adhuc prædictis partibus conftringitur, fibræque illius ad decurtationem fpontè innixæ eò brevitatis deveniunt, ut fecundâ à partu horâ, (*c*) is pugni molem vix æmuletur, adeoque vulnus huic inflictum leviffimi jam fit momenti. Non itaque adeò pertimefcenda Uteri, modica quidem, incifio, cùm prætereà totum ipfum uterum, (*d*) falvâ muliere refecari & avelli poffe authoritate & experientiâ confirmetur.

II°. Uterus, ut aiunt adverfarii, reticulari vaforum ubique perreptantium compage inftructus, per geftationis ac puerperii tempus imprimis multo fanguine ad fœtûs nutritionem admodùm turgidus, nullam fui pati poteft fectionem quin larga ftatim oriatur hæmorrhagia. Efto. At verò nonne ftupenda illa, quam exitiofam tàm iniquè conclamitas, fanguinis emiffio naturæ legibus confentanea eft ; imò puerperæ neceffaria ? Nonne eâdem fere quantitate cruor, etiam in partu naturali, è vafis à fecundinarum avulfione laceratis effluit ? Nonne tandèm luctuofas mille Tragœdias quotidiè movet fanguinis illius poft fœtum expulfum fuperflui retentio ? Nec forte dixerint immoderatum hunc fanguinis fluxum nullâ arte fore compefcendum. His etiam natura benè provida videtur confuluiffe. Quod in partu naturali, idem in Cæfareo accidet : Vafa uterina mammariis communicantia fanguine fuo in mammas ad lactis fabricam, ex naturæ inftituto, deplebuntur. Vaforum in Utero fauciatorum ofcula fupradictâ contractione conftringentur, minuentur, occludentur ; (*e*) vafaque magis arcta plus refiftent fanguini hùc deponendo. Tandem vulneris labra eâdem contractione in fefe collapfa fanguinem è refectis vafis erumpentem mutuo contactu coercebunt.

His adde 1°. Longè abeffe à Mufculis incidendis nervos, aponevrofes, tendines, & fimiles alias partes quæ poffent fpafmi periculum inducere. 2°. Peritonæum, etiamfi nervis ubique intertextum, abfque omni convulfionis metu poffe vulnerari, cum & in aliis operationibus fœliciter abfcindatur. 3°. Demùm Uterum, in dicto cafu ab omni irritatione plærùmque immunem, tutiùs poffe incidi, quàm veficam v. g. quæ in calculofis, etiamfi calculi præfentiâ, aut urinæ morâ inflammata, quotidiè tamèn impunè inciditur. Jam nunc quæ ratiocinio demonftrata eft operationis noftræ poffibilitas, experientiâ confirmetur.

(*a*) Si anguftius vulnus eft quàm inteftina commodè refundantur, incidendum eft donec fatis pateat. A. C. Celfus Lib. 7. Cap. 16.

(*b*) Si igitur parvum fuerit vulnus, ut prolapfum inteftinum inflatum non ampliùs reptimi poffit, neceffe eft aut flatum evacuare, aut vulnus majus efficere . . . . fi verò ab horumdem ufu inteftinum adhuc permanferit inflatum, tantùm de Peritonæo incidere oportet quantùm opus habet id quod prolapfum eft. P. Ægineta Lib. 6. Cap. 52.

(*c*) Mauriceau. Tom. 1. Cap. 4.

(*d*) Si verò ubi per tempus manfit putrefactum fuerit id quod procidit, (*uterus*) auferetur id citrà omnis periculi formidinem. Nam totum ablatum effe uterum putrefactum narrant, & tamen mulierem vixiffe. P. Ægineta Lib. 3. Cap. 72.

(*e*) Boerhaave Inft. Med. N°. 687.

I I I.

NON ſanè in rebus Medicis omni obſervationum generi credendum: nec tamen omnibus planè diffidendum. Non unus eſt, ut fateor, nugivendulus Agyrta popularis auræ cupidus, qui ſcurriles quotidiè fabulas peregrini mendacii colore fucatas ſtolidæ plebeculæ miraculis ſemper inhianti ſeſquipedalibus verbis declamare audeat; verùm adſunt etiam viri, probitate nec non & ſagacitate graviſſimi, qui, mercatam veritatis pretio inanem gloriolam benè dedignantes, ad publicam utilitatem ſeria conſcripſerunt. Inter illos imprimìs omnem mendacii ſuſpicionem videtur effugiſſe Fr. Roſſetus de Partu Cæſareo probatæ fidei narrator. Non ille commentitias & affabrè confictas obſervationes, aut inconcinna delirantium anicularum ſomnia recitaſſe arguendus, (*a*) qui ſecandi artifices, ſectas Matronas, earum viros, domicilia, ſectionum tempus, annum, menſem, diemque ſcrupulosè deſignavit; idque imprimis inter invidos mordacium adverſariorum dentes, quiquidèm, ſi à verô vel tantillùm declinaſſet, mendacem ſanè numquàm deſiiſſent allatrare. At ne Roſſetum ſolum ſectionis Cæſareæ poſſibilitatem exemplis confirmaſſe credideris. Scatent authores, (*b*) iique ſpectatiſſimi; obſervationibus Operationi noſtræ conſonis, quas ſigillatìm enumerare longius foret & tædioſum. Quid plura? Nonne ob oculos habemus mulierem illam Pariſiis adhucdùm degentem, quam, ob depravatam puſilli corporis conformationem, per vias naturæ dicatas parere numquàm potuiſſe certum eſt: quam tamèn die Junii 7°. anni 1740. Cæſareâ uteri ſectione, fœtu cum matre ſuperſtite, liberatam fuiſſe Chirurgi ſcripſerunt? (*c*) His omnibus ſatis, ut arbitror, ſtabilita mihi videtur ſectionis noſtræ poſſibilitas, ad illius neceſſitatem citò properamus.

(*a*) Roſſetus de Partu Cæſ. pag. 40.

(*b*) Authores qui cum Roſſeto ſectionis Cæſareæ exempla retulerunt, hi ſunt præcipui; Gaſp. Bauhinus. Matthias Cornax. Schenkius. R. P. Theoph. Raynaudus Soc. Jeſu Theologus. J. Ruleau Chirurgus Sanctonus. La Morte. Henr. Deventer. Hiſt. Reg. Scien. Acad. ann. 1730, &c.

(*c*) Acta Chirurgorum. *Recherches ſur l'Opération Cæſarienne.* Pag. 647.

I V.

TOT mulieres trucidatas fuiſſe uſquè dixerim, quot procelloſo jactatas deſperati partûs Oceano, ademptâ ſacrâ ſalutis anchorâ, utero ſcilicet andactèr non ſecto, ſorti ſuæ relictas fuiſſe audiero. Nec certè culpandus ille minùs qui inter acutos morientis cruciatus, conſideratâ nimiùm prudentiâ timidus Tragædiæ ſedet ſpectator otioſus, quàm qui, præcipiti confidentiâ ferox, ac corde, ut ita dicam, ahæneo, ferratis ſempèr manibus languentem præpoſterè fruſtrà cruentaret. Eſt modus in rebus. Aſt ubi ſemèl accuratè deprehenſo Partûs naturalis obice, matrem Operationi ferendæ haud imparem eſſe ritè cognitum eſt; jam ne quem intempeſtivè miſericordem moveant triſtes Lucinam advocantis hululatus, non, irritis conatibus fruſtrà diù exagitatæ, vani dolores, ſed, attentus naturæ miniſter, quod illa renuit exequi munus adimpleat ipſi vicarius, fugienteſque animas, ex Orci faucibus eripere fortitèr aggrediatur. At, inſurget aliquis, ut quid tandèm diſcerptas ſic mulieres lethali cruciatu fruſtrà juvat excarnificari? Nonne adſunt præ manibus unci, forcipes, & alia centum id genus quibus demortuus utero fœtus extrahatur? Bene quidem! At verò quid proderunt tua illa à te tantoperè decantata Partûs difficilis adminicula, ſi fœtus ſit hydrope v. g. ultrà modum tumidus, aut prægrandi capite donatus? Quid ſi gravidæ diſtortis oſſibus pelvis male conformata? Si pudendum naturâ ſuâ ſolito arctius, vel annis induratum, & tantæ diſtractionis neſcium? Si tumore interno anguſtatum, aut cicatrice conſtrictum? Quo jure, vitæ hominum arbiter imprudens, in auras nitentem puerulum, antè ortum mori jubes, ac in ipſo vitæ fonte ſepeliri? At tu, qui me tam iniquè carnificem vocas, quo te nomine poſſem appellare, ſi tibi fortè objicerem tot pueros impiâ cunctatione abſquè ſacro Baptiſmatis lavacro interemptos? Dilaniata tot fœtuum (nonnumquàm vivorum) membra, cum lacero ſæpiùs

parturientium utero frustulatìm avulsa? Tot deniquè barbarè extortas mulieres, & de medio improbè cùm prole sublatas? Ne te igitur pigeat raram quidem, sed optimam partui desperato, imò quandoque necessariam medelam agnoscere.

V.

UT tamèn mentem luculentèr aperiam, observandum me non cuilibet indistinctè mulieri difficulter parienti Operationem meam imponere. At si nulla spes Partûs naturalis affulgeat, idque ex probé cognito ac insuperabili impedimento, si sit aliundè mulier sat vegeta, nec diuturnâ nimis Partûs expectatione viribus omninò destituta, jam cunctari ridiculum, artique indecorum. Sic ani Fistulæ Operatio (*a*) prioribus Medicis usitatissima, & à Celso tàm doctè descripta, sub finem sæculi proximè elapsi ægrè tantùm ac suspensâ manu, ex audaciæ ac solertiæ deffectu, tentata est. Cum igitur audaces juvare Fortuna gestiat, ne nos, nostris patribus cognitionum numero ac doctrinæ sinceritate longè superiores, animo tantùm videamur impares. Ne Sectionem uteri Cæsaream, sæculo 16°. tanto plausu ac successu celebratam, ac in nostrâ etiàm ætate nupèr quasi ex oblivione redivivam aggredi vereamur. Ne tandem Chirurgiam ad ultimam perfectionis suæ periodum perduxisse gloriemur, nisi inventis eam adhùc magis ac magis quotidiè illustremus. Multa quidèm inventa: multa tamèn invenienda, quin & plura perficienda. Deniquè, ut ad Theseos meæ scopum revertar, maneat altâ mente infixum, inconcussum illud artis nostræ præceptum; nempè in extremis ea semper omnia esse tendanda quæ possibilia sunt & necessaria: adeoquè, cum Sectionem uteri Cæsaream, etiam in matre vivâ, possibilem esse ac necessariam hucusque evictum sit, mecum ultro concludendum,

Ergò ubi Partus difficilis ac desperatus, tentanda, etiam in matre vivâ Sectio uteri Cæsarea.

(*a*) *Des Moyens de former de parfaits Chirurgiens.* Oratio Publicè habita hoc anno in Scholis Medicorum à D. Ferret, hujus Academ. Professore.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Josephus-Exuperius Bertin, Supremi Valachiæ & Moldaviæ Principis Medicus Primarius.

M. Joannes-Ludovicus Baude de Lacloy, Rei Herbariæ Professor.

M. Carolus Dionis.

M. Gedeon de Rabours.

M. Laurentius Ferret, Chirurgiæ Gallico Idiomate Professor.

M. Joannes Midy.

M. Nicolaus le Roy de S. Aignan.

M. David Vasse.

M. Andreas Seron.

Proponebat Parisiis, JOSEPHUS LALLEMANT, Lingonæus, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, A. R. S. H. 1744. à sextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1744.